

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség:
Főtér. 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.
Megjelen minden vasárnap reggel.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési díj:
Egész évre 4 ft. Félévre 2 ft. Negyedévre 1 ft.
Hirdetéseket:
a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít.
Egyes szám ára 8 kr.

Kiadóhivatal:
Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetés- és hirdetési díjak küldendők.
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr.
Nyitlér petit sora 30 kr.

Pénzügyintézetek.

A városunkban jelenleg fenálló két takarékpénztár mindegyike megtartotta szokot évzáró közgyűlését.

Ezen alkalmat, fölhasználjuk arra, hogy a lefolyt üzleti év pénzügyintézetek az előttünk fekvő zárszámadások alapján olvasóinkkal megismertessük.

A vidéki pénzügyintézeteket keletlenül érintette a kisczelli takarékpénztár bukása. E pénzügyintézet bukását leginkább sínylik a kisebb betevők, a kik, — hogy késő vésztünetekre néhány fillért rakjanak, félre, — ugyszólván a szájukból vonják meg a falatot; és a takarékpénztár bukása valóságos koldusbotra juttatja őket.

Mennyi időbe került, míg a népet arra lehetett bírni, hogy a takarékokkal megbarátkozzék! Ösztönöszerű bizalmatlanságánál fogva inkább a ládafiába rakta keservesen összegyűjtögetett garasait, a hol — természetesen — gyümölesözletlenül heverték azok.

Az általános bizalmatlanság keletkezésében része volt egyes nagyobb bankok utazó ügynökeinek is, kik a rossz esztendő által okozott pénz-

hiányt hihetetlenül magas közvetítési díjak mellett szerzett drága kölcsönökkel súlyosbították.

Ezen bajok megszüntetésére egyes vidéki központokban részvénytársaságok alkultak. A pénzügyintézetek lebonyolításánál előfordult visszaélések a közvetlenül ellenőrizhető, helyi takarékpénztárak alapításával lassanként megszüntek s a közönség bizalma kezdett megszárdulni.

A hűtlen kezelés és a helytelen pénzügyintézetek azonban újra elrontják évtizedek nehéz munkáját.

Az osztalék megállapításánál tapasztalható telhetetlen kapzsiság, a biztosító tőkék kellő gyarapításától való idegenkedés és ezek mellett a betétre elfogadott összegek aránytalan nagysága, mind olyan jelenségek, melyek legkevésbé sem szolgálhatnak a közönség megnyugtatására. Ilyen rendszer mellett a vidéki takarékpénztárak csakugyan nem válhatnak a közélet jelentékeny tényezőivé és a közérdek hatalmas előmozdítóivá, mint a mely célok szolgálatára eredetileg kontemplálva voltak.

Szerencsére a helybeli pénzügyintézetek egészséges irányban haladnak, a mi egyaránt szolgál a részvénye-

sek és a támogató közönség megnyugtatására.

Városunkban — mint már említettük — ezidőszent 2 takarékpénztár van, melyek adott körülmények között dícséretre méltó módon igyekeznek megfelelni a hozzájuk fűzött várakozásoknak. A tartalékalapok növekednek. A kétes leírások tételei az intézetek reális számításai mellett tanuskodnak.

Ezen eredmények azonban nehogy elbizakodottá tegyék pénzügyintézeteket. Az alapszabályokban kitűzött magasabb céllok elérése még számos év kitartó munkásságát kívánja.

A takarékpénztárak jótékony célú kiadásai az intézetnek anyagi tehetségéhez mértek legyenek. Az elfogadható osztalékok határán túl a kamatláb méltányos megállapításával tegyük lehetővé, hogy a közönség helyben szerezzék be kölcsöneit. Ha takarékpénztáraink ezen céllok megvalósítását tartják szemük előtt: akkor a társadalom bizalma és hálája fogja kísérni derék törekvésüket.

Ezek előrebocsajtása után átterünk a helybeli 2 takarékpénztár vagyoni helyzetét és múlt évi üzlet-

Egy rózsá. *)

I.

Egy rózsá, a mely másnak adatik.

A ki bele téved az élet útvesztőibe, az örökké arra van kárhoztatva, hogy folyton boldogságát keresse. Azt, a mi meg volt, de elveszett; mert napsugaras reggel, csalóka fény vezette az élet útvesztőibe. A fény, a boldogság melege aztán eltűnik s mindig téli napok zord hidege veszi őt körül.

És milyen sivár lesz aztán az élet!...

Halmi Margit már kora reggel az ablaknál van s élvezi a nyári, reggeli hűs levegőt. Szórakozottan nézi a nyüzsgő ember csoportokat, a mint azok munkára sietve, tarka csoportokba verődnek össze és mennek keresni a minden napi kenyert. — Neki ez mind megszokott, unalmas valami. Kenyér! Milyen egyszerű, közönséges kifejezés és mégis, ha nincs? ... De, csak a munkában fáradó kéz tudna erre a kérdésre felelni. Ő egyiket sem értené meg. Szülei gazdagok s ő kényvedve szerint volt nevelve. Beczézgette, kényeztetette mindenki.

*) Mutatvány Sályi Mihály »Kétfér, egy feleség« című munkájából.

Éles trombita hang szeli át a levegőt. Nyalka huszár gyerekek rukkolnak a gyakorlatra. Domboru mellökön neki feszül a zsinóros dolmány s büszkén, pajzánkodva tánczoltatják tűzvéri lovaikat. Most a Halmi Gáborék ablakjuk alatt mennek. Irén elragadtatva szemléli a világ első katonáit. Szeme oda tapad Almássy Gyula főhadnagy deli alakjára, a mint az ott lovagol a századja elején katonás, feszes tartásban. Mikor az ablak irányába ér, megvillan a kard főhadnagy úr, Almássy kezében s míg ezüst eszillámokat vet a napsugárban az aczélpenge, az alatt szemébe néz a lánynak, mosolyogva, szerelmesen. Irén visszaköszönt neki s búcsút intett a kezében levő piros rózsával. — Egy szempillantás és a nyalka huszár hadnagy paripájával az ablak elé ugratott, úgy tett mintha a századot vizsgálná, vajjon rendben vonulnak-e azok.

— Irén nagysád, azt a rózsát kérném.

— Tessék!

— Köszönöm, addig is. — Tisztelgett és vágatott a századja elé.

Irén csak nézte, mint kanyarodik a huszárság az utcaszegletén s tűnik el szeméi elől végkepen. Valami mámorított érzett keblében, szíve hevesen dobogott és szédülni érezte szőke fürtű fejét. Akaratlanul is az ablak hideg üveglapjához támaszkodott és észre sem vette, a mint fölköszöntek neki.

— Jó reggelt, Irén!

— Ah, te vagy az, Lajos; és mosolyogni próbált.

Chobán Lajos arca hideg, komor maradt.

— Irén, a rózsámat visszaszerzem még ma.

— Láttad?

— Láttam.

— Menj, te bohó, maradt még neked is.

— Az is az enyém volt.

— Lajos, nem értem, mi bajod.

— Almássy tegnap nálatok volt viziten?

— Hát igen.

— S te neked szerfözlött tetszik.

— Azt még nem mondtam.

— De tudom; láttam.

— És aztán? ... veti oda könyvedén a lány.

— És aztán? — ismétli az ifjú — az egyikünk meghal... Chobán vagy Almássy, de az egyik fölösleges ezen a világon.

— Lajos!

— Isten veled!

Azzal elrohant.

Irén haragosan csukta be az ablakot. Leült. Ismét meleg, forró lett a feje. Gondolkodott. Hét hete, hogy Chobán Lajosnak a jegyese s azóta folytonosan ilyen követelő hangon beszélt hozzá Chobán.

eredményét feltüntető záró számadások ismertetésére.

Legrégibb pénztárunk a »Csongrád Városi Takarékpénztár«, mely f. évi január 12-én tartotta 28. évi rendes közgyűlését.

A pénztári forgalmi kimutatás, vagyis a »mérleg« a következő: Ezen intézetünk melyet boldog emlékéi és nagyszerű iskolai alapítványáról is emlékeztet Sváb Jakab alapított, a 28 évvel ezelőtti divatos 15⁰/₀-os kamatlábat 7⁰/₀-ra szállította le, a betevőknek is állandóan és egyformán tiszta 5⁰/₀-ot biztosít, jótékony célra ez évben 182 frtot fordított, az alaptőkébe eredetileg befizetett 25.000 frtot a tartaléktőke terhére 50000 frtra emelte, ez évben 18282 frt 08 kr. tiszta jövedelméből 500 drb. részvényre egyenként 16 frt összesen 8000 frt osztalékot adott, még a tartalék növelésére 8088 frt 26 krt fordított és évvel tartaléktőkéjét 70719 frt. 54 krra emelte, 822336 frt betétet kezel.

Második, szintén igen tekintélyes pénztárunk a »Csongrád és Vidéki Takarékpénztár Részvénytársaság«, 1899. február 5-én tartotta meg 7 évi rendes közgyűlését, alaptőkéje 50.000 frt, ez évi tisztajövedelme 6834 frt 01 kr, melyből jótékony célra ez évben mitsem fordított osztalékra 500 drb. részvény mindegyikére 7 frtot, összesen 3500 frtot, tartalékalap növelésére 1516 frt 90 krt fordított és ezzel tartalékalapját 11281 frt 07 krra emelte, 216237 frt 22 kr. betétet kezel.

Ezekben ismertettük takarékpénztáraink vagyoni helyzetét és mult évi üzleteredményeit.

UJDONSÁGOK.

— **Halálozások.** Fekete zászlók hirdetik a nagy veszteséget, mely ifj. Tary László el-

halálozásával Csongrád tarsadalmát érte. Egy nemesen gondolkodó jó szívű emberbarát, a közügyeknek hűséges gondos munkása, a szabadelvűpártnak tántoríthatlan bajnoka, a mintaszerű gazda örök áomra hunyta szeméit. Hosszú betegségének halálos kimenetele se maga, se mások előtt titok nem volt s míg e tudat őt bölcs előrelátású intézkedésekre sarkalta, addig szeretettel nap-nap után megsiratra, látták sorvadni a sir felé. Végtelen szerénysége a zárkózottság látszatát kölcsönzé egyéniségének, szeretettel teljes szíve aranyos kedélye csak bizalmas környezetben csatolta szárnyait, ez magyarázza azon nagy befolyást, melyet e halgatag ember környezetére gyakorolt, míg becsületes egyenes gondolkodását és férfias erős akaratát külbefolyás megingatni képes nem vala. A legtiszteltebb és legtekintélyesebb férfiaknak sikerült őt reábirni a pénztárnoki állás elvállalására, de azt elvállalva, abban egész tudását és fáradhatlan munkásságát érvényesítve, azt mintaszerűvé alkotta. A halál esetéről úgy a család, mint községünk tisztviselői kara külön-külön bocsátotta ki jelentéseket a következő tartalommal: Csongrád város tisztikara fájdalmas szívvel jelenti szeretett kártársa ifj. Tary László tünácsnok úrnak f. évi február hó 23-án d. u. 2 óraker történt elhalálozását. A boldogult hült tetemei f. évi február 25-én d. u. 3 óraker helyeztetnek örök nyugalomra. Áldás emlékeztén!! A család részéről kiadott jelentés a következő: Ugy a magunk, mint az összes rokonok nevében fájdalomtól megtört szívvel jelentjük a forrón szeretett fiú, testvér és sógor ifj. Tary Lászlónak hosszas és fájdalmas betegség után, életének 41-dik évében, a halotti szentségek ájtatos felvétele után, folyó hó 23-ikán d. u. 2 óraker történt gyászos elhalálozását. A kisenvedett földi maradványai folyó hó 25-én d. u. 3 óraker fognak a boldogultnak úri-utczai saját házából örök nyugalomra tételni. Az engesztelő szentmise áldozat pedig ugyanaz nap délelőtt 9 óraker fog a Mindenhatónak bemutattni. Csongrád, 1899. febr. hó 23-án. Áldás és béke lengjen porai felett! Anyja: öz. Tary Lászlóné Blászik Julianna. Ifj. Várady Lajosné Tary Janka, Vladár Sándorné Tary Emma, Tasnády Imréné Tary Etel, Tary János testvérei. Heinrich György, Herke Ferencz, ifj. Várady Lajos, Vladár Sándor, Tasnády Imre sógorok. — A hét nagy veszteségei közé kell sorolnunk Zsembery Kálmán elhalálozását, nemcsak azért, mert

őt Azt ugyan nem mondhatja, hogy Chobán szép ember ne volna, de ő sem utolsó lány a megyében. Akaratlanul is a tükörbe tekint. Egy hajtincse kiszabadult a kötés alól s félkörben a homlokára omlik. Elsimítja kezével a szőke fűrtöt és bele mosolyog a tükörbe. Képmása visszamosolyog rá, mintha mondaná:

— Szép vagy, Irén, szép.

Gondolat menetét az anyja belépése zavarta meg.

— Irén, úti ruhát végy magadra, megyünk a tanyára.

Hogy megörült ennek a hívásnak. Rögtön öltözködni kezdett. Néhány pillanat múlva a hintóba ültek: Ő, anyja és az öreg Halmi. Utjok a gyakorlótér mellett vezetett el. Irén ennek örült meg úgy. Örömtelten nézte a huszárságot, a mint azok ott egymás ellen attackra nyomulnak. Szeme csak egyet keresett: Almássy főhadnagyot. Végre megtalálta. Rózsapiros lett egyszerre az arca. Pirossága föltűnt az anyjának is. Megkérdezte az okát.

— Mi bajod, Irén, de kipirult a képed.

— Semmi, anyám, semmi; csak melegen van.

Almássy Gyula mellén ott piroslott a reggel kapott rózsá. Ezt látta meg Irén. Attól lett melege.

(Folyt. köv.)

híven teljesítette mint ember, családfő, hivatalnok és polgár kötelességét, hanem rokonszenves, barátságos, előzékeny modorával sok tisztelőt szerzett, kik mélyen fájalták a hűséges barát őszinte jó ember és kitartó szabadelvű pártmber elvesztését. Családja elhalálozását a következő jelentésben tette közzé: Özvegy Zsembery Kálmánné szül. Greifel Julianna, ugy a maga, valamint gyermekei István és József, nővére Rozália és az összes rokonok nevében, mély fájdalomtól megtört szívvel jelenti a forrón szeretett felejtethetlen jó férj, jó apa, szerető testvér és jó rokonnak Zsembery Kálmán úrnak f. évi február hó 22-én este 1/25 óraker életének 58-ik, boldog házasságának 33-ik évében, 21 napi kínos szenvedés után történt gyászos elhunytát. A boldogult földi maradványai a róm. kath. vallás szertartásai szerint f. hó 24-én d. u. 2 óraker fognak a rózsá-utczai 166. sz. lakásáról örök nyugalomra tételni. Az engesztelő szentmise áldozat pedig f. évi február hó 28-ikán reggel 1/27 óraker fog a Mindenhatónak bemutattni. Csongrád, 1899. febr. 23-án. Béke lengjen a drága halott porai felett!

— **Névmagyarosítás.** Léderer Ármin volt csongrádi tanító, jelenleg a csanád-megyei kir. tanfelügyelőséghez beosztott áll. tanító ugy a maga, mint kiskoru Gizella, Irén, Sándor, Aladár Ilonka gyermekei neveit is belügyminiszteri engedéllyel »Liget«-re változtatta át.

— **Vadász-bál.** A »Szentesi vadásztársulat« a jövő hó 4-én este 8 óraker a »Szentesi Caszinó« nagytermében vadásztáncestetélyt rendez. Az izléssel kiállított meghívót már a vidékre is szétküldték. A rendezőseget Szentesi előkelőségei vették kezökbe, így a rendezők között látjuk a többek között Vadnay Andor dr. főispánt és Fekete Márton kir. tanácsost is. A »Csongrádi vadásztársulat« szintén kapott meghívót, mit ezután hozunk tudomására a társulati tagoknak azon reményben, hogy a fényesnek ígérkező mulatságon kellő számmal fogják képviselni a helybeli vadásztársulatot.

— **»A Csongrádi kereskedők egylete«** saját könyvtára javára márczius hó 4-én a »Pannonia Szálló« termeiben zártkörű táncestetélyt rendez.

— **Vádak egy képviselő ellen.** Az erkölcsi érületnek a közfelfogásban mutatkozó szomorú sülyedését bizonyítja, hogy nálunk még az olyan vádak is, a milyenek az utóbbi időben Sima Ferencz ellen nyilvánosan felmerülnek, alig keltenek valamelyes érdeklődést: az emberek ugy fogadják már e vádakot, mint valami mindennapi dolgot és eszükbe se jut szégyenkezni a felett: hogy a ő képük viselője ellen fordul azok elé, az erkölcsi megbélyegzésre. Pedig nem éppen szeliedek ezek a vádak. Előbb Burg Dénes tette meg, szentesi malom részvénytársasági részvényes minőségében a bűnvádi feljelentést Sima ellen s erről lapban is irt, mire Sima közzétette, hogy ezért sajtópört indít ellene; azonban ennek a terminusa innenonnan lejár a nélkül, hogy Sima a tenyegetését beváltotta volna, amire most Burg Dénes hírlapilag figyelmezteti. Aztán Szánthó Lajos dr. tett bűnvádi feljelentést ellene, mint a mezőgazdasági hitelszövetkezet felügyelő bizottságának elnöke, majd ujabban egy más ilyen feljelentést sikkasztás bűnügyében, mint magánkarosult. Ez utóbbira Sima ismét hírlapilag nyilatkozik, hogy a vád alaptalan és ő Szánthót börtönbe fogja ezért juttatni; de ez sem ijed meg a fenyegetéstől, hanem — a budapesti lapokhoz intézett táviratban kijelenti, hogy fenntartja vádjait és bizonyítani is fogja azokat a törvénszék előtt.

— **Holló Adolf** és Rosenberg Ede közötti ugy f. hó 24-én békésen elintéztetett.

— **Vivótanfolyam.** Önkéntes vivótanfolyamot akar kezdeni, mint értesülünk, a csongrádi fiatalság, melyben rajtuk kívül számos műkedvelő venne részt. A tés edzése és ügyesítése céljából igen kívánatos, hogy az eszme megvalósuljon és a

Mintha már a felesége volna. Vagy akkor sem viselné magát ilyen különösen. Elhatározta, hogy hidegen, kimérten fog vele ezután beszélni. Hagy vegye magát észre. Könnyen lecsúszik még ilyenkor az a kis karikagyűrű az ujjról. A pap áldása nem erősítette még oda. Hátha nem is erősíti? — Almássy Gyula komoly szándékkal jött hozzájuk, mondotta a mamájának, csak azt sajnálja, hogy már megkésétt. No azon lehet segíteni; ha Almássy nyilatkozik, akkor egyszerűen visszaküldi Chobánnak a gyűrűt. Így még szebb jövő nyilhat előtte. Almássy már most is kapitányi minőségben van a századnál s őszre biztosan kapitány lesz. És ha őt megkéri, édes atyja leteszi a kauziót, azután meg esküdhetnek. Milyen boldog lesz ő akkor, mint Almássy Gyula huszárszázados úr neje. Akkor még százados, aztán őrnagy; azután . . . azután . . . Istenem, talán még generális is lehet. Igazán csak akkor lesz még az ő élete boldog. Örökös fény, örökös pompa között folynak majd napjai . . .

Ha pedig Chobán Lajosné lenne, mi várna rá? Chobán most főjegyző a megyén, de jön az új választás, megbuktatják és azután mi lesz belőlük? Igaz, hogy ő nem menne üres kézzel hozzá, de nincs az a sok, a mi el ne fogyna. Vagy talán a gazdagságért venné el Chobán? A féltékenysége is csupa tettetett. Csak azért mutatja, hogy még jobban hozzá kapcsolja

vívőegyesületnek minél több tagja legyen.

— **»Iparos Olvasó Kör«.** Örömmel értesülünk, hogy kországunk társadalmi és közművelődési egyesületei a legközelebbi jövőben egyel szaporodni fognak, amennyiben a »Csongrádi Iparos Olvasókör« alapszabályait a N. m. m. kir. belügyminiszter úr 3213 V. sz. a. jóváhagyta. Szívünkben óhajtjuk, hogy az iparosok ezen nemes törekvését a legszebb siker koronázza; s reméljük nem fog iparos lenni, ki ezen — az iparosok körében — rég óhajtott s hézagot pótló nemes intézmény tagjává nem válik s tehetségéhez mértén ügy erkölcsi, mint anyagilag ne támogatná.

— **Fogadás.** Lesz-e jég még a télen, vagy állandó derült tavaszi napok lesznek-e továbbra is? Ez volt a kérdés. Egyik ezt, másik amazt állította. Fogadás lett a dolog vége. Valami öt hordó sörben. Már most az érdeklődő cimboráknak egyre megy, hogy lesz-e jég, vagy nem: öt hordó sör így is úgy is bizonyos. Különben, hogy kinek a jóslata vált be, annak idején tudatjuk.

— **Megnyiták az iskolák.** Két heti szünetelés után f. hó 23-ától az elemi iskolákban is folytatódik a tanítás.

— **A ménlovak** f. hó 28-án érkeznek; mindannyi a tavalyi ménnek lesznek. Változás csak annyiban lesz, hogy a »Lissza« angol felivér ló fedezetési díja 2 firtal fölemeltetett, ezt azért tartjuk fölemlítendőnek, nehogy a gazdák visszariadjanak e két firt miatt, amely eredmény esetén busásan kamatozik az értékes ivadék értékével.

— **A jég kérdés** végre megoldást nyert, annyiban t. i. hogy a képviselőtestület elhatározta, hogy »Csorba« tórol 5 vagon jeget hozat, melylyel a városi kis jégvermet megtölteti, így a legszükségesebb jégről — amely kizárólag orvosi rendelésre csak betegeknek lesz kiszolgáltatandó, — gondoskodva lesz, 1 vagon jég 107 firtba kerül és így összesen 535 forintba kerül a kis jégverem jege. A jég a magas tátrából már megis érkezett s most történik annak elhelyezése. Előterbe nyomul azonban az a kérdés, hogy mitevők lesznek a mészárosok? a vendéglősökről nem is szólunk, anélkül majdcsak megleszünk, de a mészárszéki cikkek közlélmzési cikkek lévén, nagyon is nagy gondot ad, hogy miként jutunk romlatlan húshoz és már most fölhívjuk a hatóságok figyelmét, hogy tekintettel ezen állapot beállítására, szigorú felügyelet alatt tartani a mészáros üzleteket, a jövőben még gondosabban eszközölné, mint eddig, mert ellenkező esetben, kiszámíthatlan veszedelmek származhatnak egészségügyi viszonyainkban.

— **Vasúti féljegy a munkásoknak.** A földművelésügyi miniszter leiratban tudatta a megye törvényhatóságával, hogy a mezőgazdasági munkásoknak ha 10-en egy csoportban utaznak, a magyar állam összes vonalain III-ad osztályú félárú utazó kedvezményt ad, anélkül, hogy ezt külön kérvényben, községi bizonyítvány csatolásával kérelmeznék. A férfiú jegy megszerzéséhez elegendő a munkásigazolványoknak a vasúti pénztárnál való felmutatása. E kedvezményt a miniszter csak a magyar honos munkásoknak adja meg, külföldieknek csak a munkaadónak a minisztériumhoz benyújtott indokolt kérelmére.

— **Elhalasztott. ujoncozás.** A törvényen kívüli állapotban előbb a pénzügyminisztérium bocsátott ki rendeletet arról, hogy az adóvégrehajtások az indemnitásnak törvényhozási megszavazásáig felfüggesztendők; most meg, hogy az ujoncozás határideje már közeleg és a parlamenti béke még nem állt helyre, a honvédelmi miniszter intézett közzététel a törvényhatóságokhoz arról, hogy a sorozás ország-szerre elhalasztassék. Az ujoncozás elhalasztása, a közzététel szemelében, bizonytalan határidőre történt.

— **Vásár a közelben.** Szegváron márczius hó 4-én és 5-én lesz az idei tavaszi

országos vásár megtartva, melyre sertések is felhajthatók.

— **Figyelembe.** A csongrádi szövetkezet mérlegje összeállított, az érdeklődők a szövetkezeti irodában megtekinthetik.

— **Elhalasztott hidépítési tárgyalás.** Az algyői vasúti hidnak lejjebb helyezése ügyében a f. hó 16-ra már második határidő volt kifizetve a helyszíni tárgyalás megtartása érdekében. Csongrád vármegye képviselőtársaságában Csató Zsigmond dr. alispán, Tasnády Imre aljegyző kíséretében ezúttal is kiutaztak a jelzett napon Algyőre, megjelent az államvasutak képviselője is, de a tárgyalást most sem tartották meg, hanem e helyett a vasútképviselők kijelentették, hogy a hidépítés keresztülvitelnek közben sokkal olcsóbb módját módolták ki és így a tárgyalást addig is, míg az olcsóbb mód szerint az újabb tervek elkészülnek, elhalasztották.

— **Zárt ajánlati versenytárgyalás.** A vármegyei műutak szeged-tápei két kilométeres szakasza lesz legközelebb kiépítés végett vállalatba adandó és erre Csató Zsigmond dr. alispán most hirdeti meg a zárt ajánlati versenytárgyalást. A jelzett szakasz építési költsége 26857 firt 80 kral van előirányozva és a zárt ajánlatok megfelelő ovadékkal ellátva, márczius 20-án délelőtt 10 óráig nyújtandók be az alispáni hivatalnál, hol ugyanaznap délelőtt 11 órakor fognak bizottságilag felbontatni.

— **Az iráni vallás; Zorvaster.** Az iráni az első dualistikus vallás, mely két istenséget állít szembe: a jónak és rossznak urát. Az irániak főistene kezdetben »az Ég egész kerekése« volt, a legerősebb isten. »Az ő ruhája az egész Ég boltozata«. Később a főisten mindjobban elvált az anyagtól s egészen elvonttá lett. Neve lón Ahuramazda, »a mindentudó«. Vele szemben a sötétségnek is támadt külön istene, Angromainusz, ki folyton küzd fényes bátyja ellen. De hasztalanul. A sötétséget elűzi a fény, a rosszat a jó. Angromainuszt legyőzi Ormuzd. Ő a béke, a boldogság istene; a földművelés tanítója, mint Mondamin az amerikai indusoknál, »mindenttudó«, mint a biblia Úra, bölcs és magában boldog. Mindezek igen érdekes vonásai az iráni vallásnak; érdekesek legfőként azért, mert alapjai a mienknek s így az emberi léleknek, az emberi érzés kívánságainak, az agy ideáljainak mindennütt való egyenlőségét igazolják. E vallás részleteiről a leg tudósabb kutatás alapján, költői szépséggel gazdagon ír a »Nagy Képes Világtörténet 14. füzet. Egy füzet ára 30 kr., egy köteté 8 firt. Kapható a kiadónál: Révai Testvérek irod. int. részv. társ. Budapest, VIII., Üllői-út 18. s minden hazai könyvkereskedésben.

— **Aszurbanipal.** Volt a kajundzsiki palota falában egy márvány-dombormű. Ma a British-muzeumban van. Aszurbanipal királyt ábrázolja, a mint egy szőlőlugas árnyában pamlagán fekszik; előtte magas, ékes széken ül a felesége, körülöttük szolgák, legyeznek a hűsítő fenséget; ételt hoznak mások, szól a lant, peng a czipera. Egynehány fával a kert is legyezve. Stilizált levelű pálmák, melyek törzse egy sorban áll az emberekkel s törzsükből egyszerre hasad ki a levél. Leveleiken keleti madarak ülnek, furesán, mereven, mint a hogy a gyermek rajzol, szépen odátéve a levél lapja mellé, állnak a semmin. — Ő felségeik egy-egy csészét tartanak kezökben. Ajkukhoz emelik. Így emelik immár kétezer éve, fáradhatatlanul kőtálaikat, melyekben nincs egyéb, mint por, a mit belehordott a szél, ami beleüledett ott a muzeumi termekben, finom könnyű, fehér por, lágy és plastikus. Hány költő zengette meg a maga korában e szobrászremeket, mely most egy muzeumi szám, egy adat az emberiség fejlődésének történetében. E merevség, e nyugalom, e némaság meghat és eszünkbe jut Heredia gyönyörű szonettje, a melyben leírja a középkor festői, zajos életét s hozzátesszi:

Ma már a várurak, az urnők oldalán
S a karcú agarak elnyúlnak sorba lán
A fekete-fehér koczkás kőpadlaton.

Feküsznek hangtalan, siketen és merőn
S nézik kőszemükkel, melyben nincsen láterő,
Az örökké nyíló rózsát az ablakon.

A nagybecsű relief legtökéletesebb reproductióját a Nagy Képes Világtörténet most megjelent 13-ik füzeté adja közre. Egy füzet ára 30 krajczár. Megjelen hetenként egy füzet. Kapható a kiadónál (Révai Testvérek Irod. Int. Rt. Budapest, VIII. Üllői-út 18.) s minden hazai könyvkereskedésben.

Felolós szerkesztő: **Éder János.**
Társ szerkesztő: **Holló Adolf.**
Kiadólaptulajdonos: **Weisz Márk.**

Nyiltér. *)

Nyilatkozat!

Több rendbeli olyan eset jutott tudomásomra, hogy velem semmi néven nevezendő összeköttetésben nem álló kereskedők gazdasági és egyéb magféléket, különösen répamagvakat mint Mauthner-féle magvakat hoznak forgalomba.

E miatt kötelességemnek tartom, egyrészt a gazdaközönség tájékozásául, másrészt a magszükségletüket nálam bevásárló kereskedők érdekeinek megvédéseül kijelenti, hogy a vidéki ismét-eladónál csak azon gazdasági és kerti magvak tekinthetők valóban czégemtől származottnak, melyek vagy

az én ólomzárammal,

vagy egy álló

medvét jelképező

törvényszékileg bejegyzett végjegyzemmel, vagy mindkettővel ellátott zacskókban vannak.

Mauthner Ödön

csász. és kir. udvari szállító
magnagykereskedés
Budapest, VI., Andrásy-út 23. sz.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

vh. 81. szám.
1899.

Árverési hirdetés.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csongrádi kir. járás-bíróság 1899. évi V. 9/1 számú végzése következtében Dr. Ujj József szegedi ügyvéd által képviselt Magyar-Francia bizt. részv. társ. szegedi vezérigénység javára Faragó testvérek ellen 194 firt 54 kr. s jár. erejéig 1899. évi január hó 13-án foganatosított biztosítási és kielégítési végrehajtás útján le és felül foglalt és 479 firta becsült következő ingóságok, u. m. ócska gép kazánok, ócska gépalkat részek, öntött vas kályha és üres hordók nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a csongrádi kir. járásbíróság 1899-ik évi V. 24. számú végzése folytán 194 firt 54 kr. tőkekövetelés ennek 1898. évi november hó 1-ső napjától járó 6 % kamatai, 1/3 % váltó díj és eddig összesen 26 firt 82 krban bíróság már megállapított költségek erejéig alperesek lakásán Csanyon leendő eszközzésére **1899. évi márczius hó 9 napjának délelőtt 9 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Csongrád, 1899. évi február hó 17 napján.

R. Papp István

kir. bírósági végrehajtó.

Homoki szőlőtelepítőknek igen fontos.

A czég 17 év óta áll fenn a híre, amennyiben ma már sok nemes és vadoncz csemetét szállít Horvát-, Szlavonország, Bosznia, Cseh-, Morvaország, Galiczia, Bukovina, Stájerország, Alsó- és Felső-Ausztria, valamint Szerbia, Bulgária, Románia és Németország részére. Nemesállománya ezuttal 500.000 drb; vadoncz-állománya 8 millió. A czég évenként 4500-5000 rendelőnek küld szállítványokat. A gyümölcsfa-iskola teljesen homoktalajon létesült s így az főként a homoki szőlőtelepítőknek kincses háza azért mert mint tudja van, a homoktalajból kikerült fa a homokföldben éppen úgy, mint az agyagos, kövezes talajban, nemkülönbön a lapos és magas (hegyes) fekvésnél mindig biztosabban ered meg és fejlődik, mint az, mely agyagos iszaplerakodású vagy túlságosan kővértett talajban állítatik elő. A gyümölcsfa-iskola boldogult Bereczki Máté Mezőkovácsházi hírneves telepítői valók. Ugy magasderékú, valamint törpe csemeték megrendelhetők körte, alma, szilva, őszibarack, kajszin barack, cseresznye, meggy, lasponya, birs, dió és eperből. Az 1-2-3-4 éves, gazdag gyökerű, fajhiteles, igen szép csemeték darabja azok erőssége szerint 15 krtól 40 krig. A 4-5 éves igen erős koronás sorfák drbja 45-50 kr. Nagyban vételnél az árak külön megállapodás tárgyát képezik. Fentirt gyümölcstajokból táblaurítás folytán 1-2-3-4 éves selejtezett minőségű csemeték is kaphatók, erősség szerint 2-5-7-10-15 krtól, melyek gazdag gyökerezetűknél fogva, főként nagyban telepítésekhez olcsóságuk folytán igen ajánlatosak. Fentirt minőségű csemeték vadonczai is bármily számban és erősségben megrendelhetők a fentirt czégnél. A gazdag gyökerezetű vadonczok 1000-re azok erőssége szerint 5 lit 85 krtól 19 ftrig terjed. Nagyobb vételnél 5-10-15% engedmény. — Levél-cím:

Unghváry László gyümölcsfa-iskolája Czepléden.

!! Tessék árjegyzéket kérni !!

Akar Ön jó
cognacot inni?

Kérjen
mindig
csak

TOKAJI COGNACOT

Tokaj város czimerével

(kigyós kereszt a hármass hegyen)
mert különben értéktelen hamisítványt kap.

Kapható: minden gyógyszerárban és nagyobb fűszerkereskedésben.

Főraktár Csongrádon: Ungváry József gyógyszerárja a Megváltóhoz.

10-8

HIRDETÉSEK

jutányosan felvételnek
lapunk kiadóhivatalában.

Csongrád, 1899. Nyomatott Weisz Márk könyvnyomdájában.

Amerikai zsebórák.

Jótállással, hogy a nickel színét nem változtatja szerkezete pontosabb és jobb mint a legdrágábbaké.

Ára darabonként 3 forint.

Jótállás mellett, míg a készlet tart.
Hozzá ezüstös óraláncz 60 krajczár.

Önberetváló készülék.

Fox, valódi soligemi gyártmány, sok kiállításon kitüntetve, gyakorlás nem kell. Megvágás kizárva. Tiszta és kényelmes munka. Bőrbetegségtől megment. Tartós és pénzt megtakarító.

Darabja 3 forint.

A penge *** csillagos aczélből és a többi részei alpaccából vannak.

Egy külön penge hozzá 1 forint.

Megrendelhető: 26-18

POLLÁK SÁNDOR főbizományosnál

BUDAPEST. V. ker., Kálmán-utca 17.

Gyűjtőknek 5 drb után egy ingyen küldetik.

✱ Elsőrangú hazai gyártmány. ✱

Gőzeseplők.

Pontos cím:

Első magyar

Gazdasági Gépgyár

részvény társulat

BUDAPEST.

Magyarország legnagyobb és egyedüli

gazdasági géppara,

mely a gazdálkodáshoz szükséges

összes

gazdasági gépeket gyártja.

Rendelések megtétele előtt kérjük minden szakbavágó kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni.

Részletes árjegyzékkel és szakszarú felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.

Szeckavagók

Morzsolók

Mindenütt díszörik a híres
MACHLEID-féle

keckskeméti
arckenőcsöt,

mely rövid használat után minden szepit, májfoltot, limfóhelyet, pörögéseket és egyéb kellemetlen kitételeket biztosan eltávolít. Az arcszép, fiatal kellemes, de szünt nyertele, a hajbarnítástól megóvja kitűnő hatása már néhány nap múlva észlelhető. Gyyszeri proba is elvégzendő, hogy azt bárki örökre megkedvelje. Hatása a keckskeméti növényzappannal oly meglepő és elismert, milyet e téren szepítő-szer még el nem ért és fölül nem múlt. Egyik jó tulajdonsága, hogy ártalmas utóhatása sohasem lesz. Egy tégely ára használati utasítással 50 kr.

60 kr. — Egy darab kecskeméti növényzappannal 32 kr.

Hajnal-szesz.

Biztosan meggyógyít minden fájdalmit, így köszvényreuma, csontfájalmak, fejfájás, migrén, fogfájás, fül-fájás és hátfájás ellen a legbiztosabban ható gyógyszer. Még alig volt eset reá, hogy számos, sikertelenül használt szerek után a hajnal-szesznek enyhítő hatása lett volna. Sok ezer elnyomorodott beteg köszöni már ezen szernek teljes gyógyulását. Egy üveg ára használati utasítással 50 kr.

Kapható:

Farkas Ignác

"Átyás király" című gyógyszerárban Kecskeméten és minden nagyobb vidéki gyógyszerárban.

Főraktár Török József gyógyszerárja Budapest.

Kapható: Csongrádon Ungváry József gyógyszeráránál.